VALTIO EXPO

Nopea ja automatisoitu tietojärjestelmäkehitys – Case EU:n elpymisrahastojärjestelmä

Vesa Hagström

Hankejohtaja
Valtiokonttori

Virpi Hotti

Johtava asiantuntija
Valtiokonttori

Esityksen sisältö

EU:n elpymisrahasto, Vesa Hagström

- Mikä on ”EU:n elpymisrahasto”?
- Valtiokonttorin rooli ja tehtävät
- Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman toteumaraportit

Nopea ja (semi)automatisoitu tietojärjestelmäkehitys, Virpi Hotti

- Tarina casen konkretisoitumisesta pilvipalveluratkaisuna
- Tulevaisuuden näkymiä

EU:n elpymisrahasto

Vesa Hagström

Hankejohtaja
Valtiokonttori

Mikä on ”EU:n elpymisrahasto”?

- EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (Recovery and Resilience Facility eli RRF), jonka tavoitteena on lieventää koronaviruspandemian taloudellisia ja sosiaalisia vaikutuksia ja tehdä EU:n talouksista kestävämpiä, selviytymiskykyisempiä ja valmiimpia vihreän siirtymän ja digitaalisen muutoksen haasteisiin.
- Väline on osa laajempaa EU:n toimenpidepakettia.
- EU-jäsenmaiden pitää esittää kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma (RRP), jotta ne voivat saada RRF:stä rahoitusta.

Kuva: Lauri Rotko

Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

Valtiokonttori
Statskontoret
State Treasury

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelma

- Suomen kansallinen elpymis- ja palautumissuunnitelma (Recovery and Resilience Plan eli RRP) on osa Suomen kestävän kasvun ohjelmaa.
- Suomen rahoitusosuus RRF:stä noin 1,8 miljardia euroa
  - Vihreä siirtymä (yli 50%)
  - Digitalisaatio (yli 20%)
  - Työllisyys ja osaaminen
  - Sosiaali- ja terveyspalvelut

Valtiokonttorin tehtävät

- Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman (RRP) toimeenpanon hallinnointiin ja valvontaan liittyvät tehtävät perustuvat
  - lakiin EU:n elpymis- ja palautumistukivälineen (RRF) hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksesta (537/2022)
  - lakiin valtiokonttorista (15.2.1991/305).
  - Taustalla on EU:n RRF-asetus.
- Valtiokonttori vastaa rahoitusta myöntävien viranomaisten käytössä olevasta tietojärjestelmäkokonaisuudesta sekä ohjaa, neuvoo ja valvoo ministeriöitä ja virastoja, ja raportoi valtiovarainministeriölle.

www.valtiokonttori.fi/rrp

Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman toteumaraportit

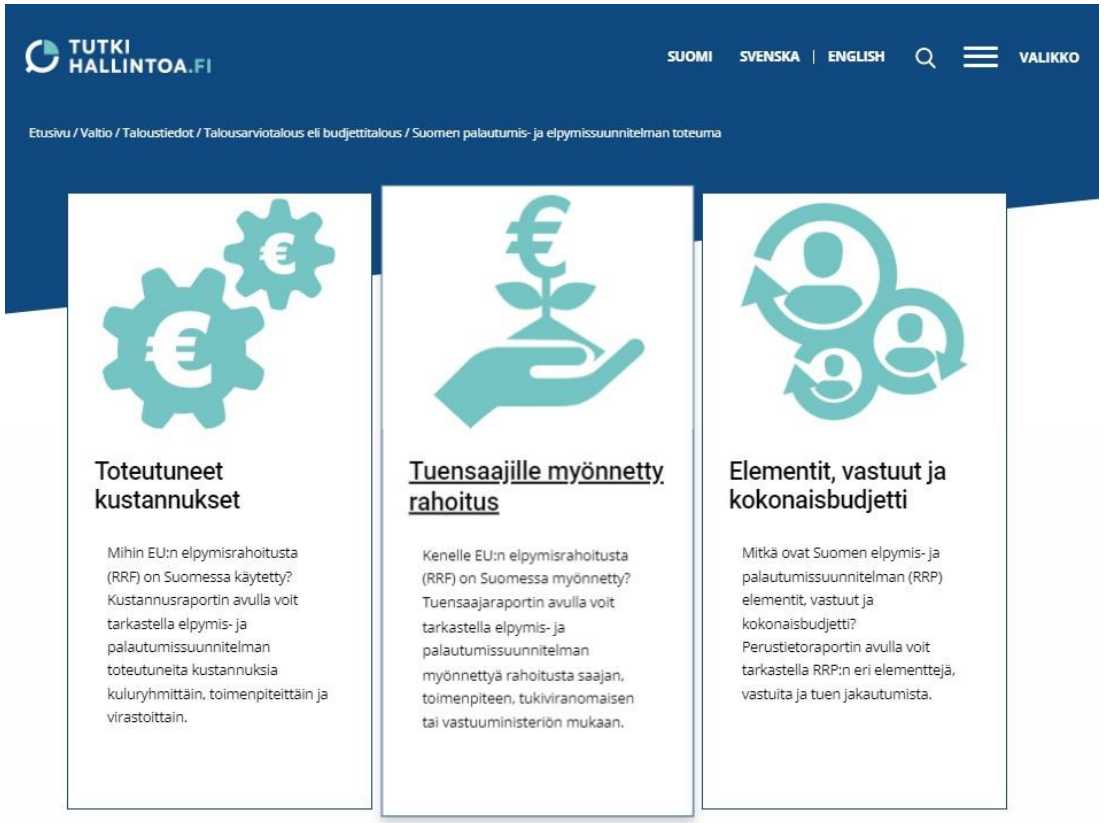

- Julkiset raportit löytyvät Valtiokonttorin Tutkihallintoa.fi-palvelusta osoitteesta www.tutkihallintoa.fi/rrp.
- Palvelussa on julkaistu
  - toteutuneet kustannukset
  - tuensaajille myönnetty rahoitus
  - elementit, vastuut ja kokonaisbudjetti.

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman myönnetty RRF-rahoitus

TUTKIHALLINTOA.FI

1 063 117 673 €	715	1 247
RRF-rahoitusta myönnetty	Yksilöllistä tuensaajaa	Erillistä rahoituspäätöstä

Tietolähde: Valtiokonttorin RRP-järjestelmä. Tiedot päivitetty 23.03.2023

Rahoituspäätökset | Tuensaajat

Suodattimet ja valinnat

Hae yrityksen nimellä tai y-tunnuksella: Search

Tukiviranomainen: Kaikki

Poista valinnat

Toimenpide: Kaikki

Vastuuministeriö: Kaikki

Tuensaajat ja myönnetyn RRF-rahoituksen määrä rahoituspäätöksittäin

Tuensaajan nimi	Tuensaajan y-tunnus	Myönnetty RRF-rahoitus	Tukiviranomainen	Vastuuministeriö	Toimenpide
St1 Oy	0201124-8	35 405 900,00 €	Työ- ja elinkeinoministeriö	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vähähiilinen vety sek talteenotto ja hyödy
Solar Foods Oy	2872116-8	33 646 250,00 €	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vähähiilinen vety sek talteenotto ja hyödy
Vantaan Energia Oy	0124461-3	30 222 500,00 €	Työ- ja elinkeinoministeriö	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vähähiilinen vety sek talteenotto ja hyödy
Neste Oyj	1852302-9	27 723 750,00 €	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vähähiilinen vety sek talteenotto ja hyödy
Meyer Turku Oy	0772017-4	20 000 000,00 €	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vihreää siirtymää ed kokonaisuus – veturi
Wärtsilä Finland Oy	0773744-3	20 000 000,00 €	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vihreää siirtymää ed kokonaisuus – veturi
Valmet Technologies Oy	1539180-9	20 000 000,00 €	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland	Työ- ja elinkeinoministeriö	Vihreää siirtymää ed kokonaisuus – veturi

Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman myönnetty RRF-rahoitus

TUTKIHALLINTOA.FI

1 063 117 673 €	715	1 247
RRF-rahoitusta myönnetty	Yksilöllistä tuensaajaa	Erillistä rahoituspäätöstä

Tietolähde: Valtiokonttorin RRP-järjestelmä. Tiedot päivitetty 23.03.2023

Rahoituspäätökset | Tuensaajat

Suodattimet ja valinnat

Hae yrityksen nimellä tai y-tunnuksella: Search

Poista valinnat

Myönnetyn RRF-rahoituksen määrä tuensaajaa kohden

Tuensaajan y-tunnus	Tuensaajan nimi	Myönnetty RRF-rahoitus
Yhteensä		**1 063 117 672,82 €**
0201124-8	St1 Oy	36 755 199,00 €
2872116-8	Solar Foods Oy	33 646 250,00 €
0124461-3	Vantaan Energia Oy	30 222 500,00 €
2229500-6	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos	28 464 634,00 €
1852302-9	Neste Oyj	27 723 750,00 €
1072894-3	Fingrid Oyj	24 920 370,00 €
0201256-6	Helsingin kaupunki	24 871 066,00 €
2647375-4	Teknologian tutkimuskeskus VTT Oy	22 462 955,00 €
3221308-6	Pirkanmaan hyvinvointialue	20 649 000,00 €
2058430-6	Nokia Solutions and Networks Oy	20 197 600,00 €
2228357-4	Aalto-korkeakoulusäätiö sr	20 066 410,00 €
0772017-4	Meyer Turku Oy	20 000 000,00 €

Kuvakaappaukset otettu Power BI -raportista, joka on julkaistu kaikille avoimessa tutkihallinto.fi-palvelussa
https://www.tutkihallinto.fi/valtio/taloustiedot/talousarviotalous-eli-budjettitalous/suomen-palautumis-ja-elpymissuunnitelman-toteuma/suomen-elpymis-ja-palautumissuunnitelman-tuensaajille-myonnetty-rahoitus/

Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

Nopea ja (semi)automatisoitu tietojärjestelmäkehitys

Virpi Hotti

Johtava asiantuntija
Valtiokonttori

Esimerkkitapaus alkaa siitä, kun Valtiokonttori sai tehtäväksi ***Suomen elpymis- ja palautumissuunnitelman toimeenpanon hallinnointia ja valvontaa tukevan tietojärjestelmäkokonaisuuden rakentamisen****.*

Mistä lähdettiin liikkeelle

- Syksyllä 2021 viranomaisvaatimukset olivat osittain selvillä – tarvittiin **pilvipalveluratkaisu, jota voitiin muuttaa ja täydentää nopeasti ja helposti**.
- Viranomaisvaatimuksissa oli joukko käsitteitä (kuten toimenpide ja toimenpidetavoite sekä tuensaajan edunsaajat) ja raportointikohteita (kuten toimenpidetavoitteiden edistymistilat tai tukikohteet).
  - Osasta tuli **perustietomaisia entiteettejä**, joita päivitetään, jos ja kun Suomen implementointipäätös muuttuu.
  - Osasta tuli **jatkuvasti tai raportointikausittain päivittyviä tai täydentyviä entiteettejä**, joihin autorisoidaan käyttäjät sen mukaan, ovatko he toimenpiteeseen tai tarkemmin sen tavoitteeseen nimettyjä tukiviranomaisen tai vastuuministeriön edustajia.

Euroopan unionin rahoittama – NextGenerationEU

Jotta asiayhteys hahmottuisi ja tarina olisi uskottava, otetaan pari kuvakaappausta ***pilvipalveluratkaisun käyttöliittymätasolta****.*

Valtiokonttori Statskontoret State Treasury

Funded by the European Union NextGenerationEU

Kausiraportointi | Jatkuva raportointi | Perustiedot

- Valtuutetut organisaatiot
- Toimenpiteet
- Toimenpidetavoitteet
- Yhteiset indikaattorit
- Maksupyyntö

Tukiviranomaisen kotisivu

Kausiraportointi

Toimenpidetavoitteiden tilannekatsaus

Tilannekatsauksessa tukiviranomaiset raportoivat toimenpidetavoitteiden edistymisestä kaksi kertaa vuodessa. Raportointijaksot ovat huhtikuussa ja syys-lokakuussa.

Raportoi | Menneet raportointijaksot

Yhteiset indikaattorit

Tukiviranomaiset raportoivat yhteiset indikaattorit kaksi kertaa vuodessa. Raportointijaksot ovat helmikuussa ja elokuussa.

Raportoi | Menneet raportointijaksot

Maksupyyntö

Täytäntöönpanopäätöksessä (CID) määritellään maksupyyntöerät. Maksupyynnön raportointi avataan kerran vuodessa, jolloin toimitetaan johdon vahvistuslausumat. Maksupyyntöä varten toimitetaan myös toiminnallisessa järjestelyssä (OA) sovitut todenneasiakirjat, joiden tuonnille on erillinen osio.

Johdon vahvistuslausuma | Menneet raportointijaksot

Jatkuva raportointi

Tukikohteet

Tukikohde on yksittäinen RRF-rahoitusta saava projekti tai hanke. Tukiviranomainen luo järjestelmään tukikohteen ja raportoi siihen liittyvät tuensaajat ja heidän tosiasialliset edunsaajat sekä mahdolliset toimeksisaajat ja heidän alihankkijansa.

Luo uusi tukikohde | Siirtoaineiston tuonti | Näytä kaikki

Toimenpidetavoitteiden todenteet

Kun toimenpiteen tavoite on valmistunut, järjestelmään tuodaan tarvittavat todenneasiakirjat maksupyyntöä varten. Toimenpiteen tavoitteesta tarvittavat todenneasiakirjat on määritelty operatiivisessa järjestelyssä (OA).

Lisää uusi todenne | Lisää uusi tiivistelmä | Näytä kaikki

Valvonta

Valvontaosioon tallennetaan tukiviranomaiseen tai ministeriöön kohdistuneiden tarkastusten tarkastus- ja valvontaraportit sekä tukiviranomaisen tekemien hanketarkastusten raportit tai ulkoisena palveluna ostetut tarkastus- ja valvontaraportit.

Näytä kaikki

© 2023 Valtiokonttori | rrp@valtiokonttori.fi | Saavutettavuusseloste Tietosuojaseloste Evästekäytäntö Ohjeet

Valtiokonttori Statskontoret State Treasury

Funded by the European Union NextGenerationEU

Kausiraportointi | Jatkuva raportointi | Perustiedot

Takaisin

Tukikohteet

> Etusivu > Tukikohteet

Tukikohde on yksittäinen RRF-rahoitusta saava projekti tai hanke. Tukiviranomainen luo järjestelmään tukikohteen ja raportoi siihen liittyvät tuensaajat ja heidän tosiasialliset edunsaajat sekä mahdolliset toimeksisaajat ja heidän alihankkijansa.

Lisää uusi

Näytä 10 riviä

Tukikohde (nimi - tunniste)	Toimenpide	Vastuuviranomaiset	Tukityyppi	Tuensaajat (lkm)	RRF-rahoituspäätökset (lkm)	Muu rahoitus (Kyllä, jos raportoitu)	Viimeksi muokattu / muokkaaja
VKRRPR-1741-2 - VKRRPR-1741-2	P3C3I1 - Vihreää siirtymää edistävä TKI-rahoituksen kokonaisuus – veturihankkeet	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland / Työ- ja elinkeinoministeriö	Rahoitustuki	1	1	Ei	05.10.2022 /
VKRRPR-2091 - VKRRPR-2091	P3C4I3 - Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen tuki	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland / Työ- ja elinkeinoministeriö	Rahoitustuki	1	0	Ei	15.11.2022 / Responsible_BF.modify
VKRRPR-2226 - VKRRPR-2226	P3C3I3 - Vihreää siirtymää tukeva TKI-rahoituksen kokonaisuus – Avainalojen vauhdittaminen ja osaamisen vahvistaminen (Business Finland)	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland / Työ- ja elinkeinoministeriö	Rahoitustuki	0	0	Ei	02.11.2022 /
VKRRPR-2267 - VKRRPR-2267	P3C4I3 - Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen tuki	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland / Työ- ja elinkeinoministeriö	Rahoitustuki	2	0	Ei	07.02.2023 / Responsible_BF.modify
VKRRPR-3200 reproduction - VKRRPR-3200 reproduction	P3C4I3 - Kulttuuri- ja luovien alojen uudistumisen tuki	Innovaatiorahoituskeskus Business Finland / Työ- ja elinkeinoministeriö	Rahoitustuki	2	2	Ei	23.03.2023 / Responsible_BF.modify

161 - 165 (165)

<-- 1 ... 13 14 15 16 17 -->

© 2023 Valtiokonttori | rrp@valtiokonttori.fi | Saavutettavuusseloste Tietosuojaseloste Evästekäytäntö Ohjeet

***LeBlanc Oy liittyy tarinaan**, kun Valtiokonttori uskoi LeBlanc Oy:n antamaan rohkeaan lupaukseen ”Magic happens”.*

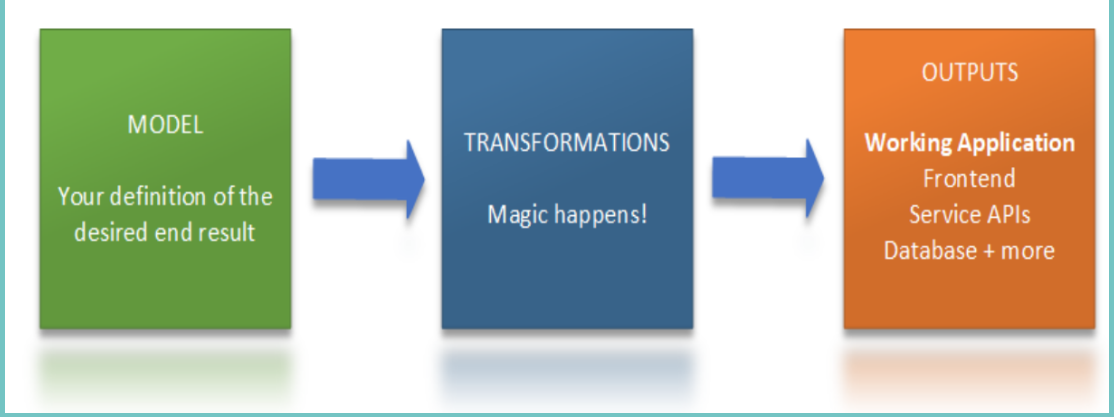

LeBlanc Oy:n mallikeskeinen kehittäminen

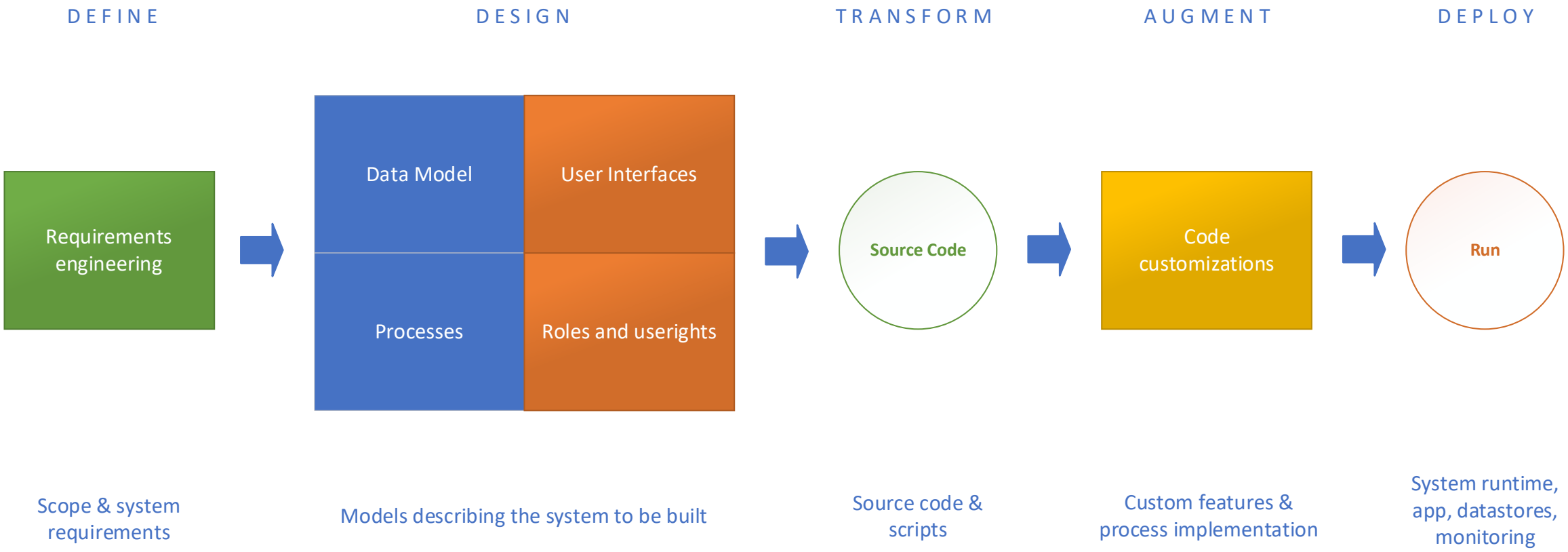

Lähde: LeBlanc-Finland Oy / Janne Hansen ja Petri Savolainen (15.11.2022),

Taustamateriaali: Laplante, P. A. (2017). Requirements engineering for software and systems. Auerbach Publications.

Tiedot (domain data) ja toiminnallisuus kulkevat käsi kädessä

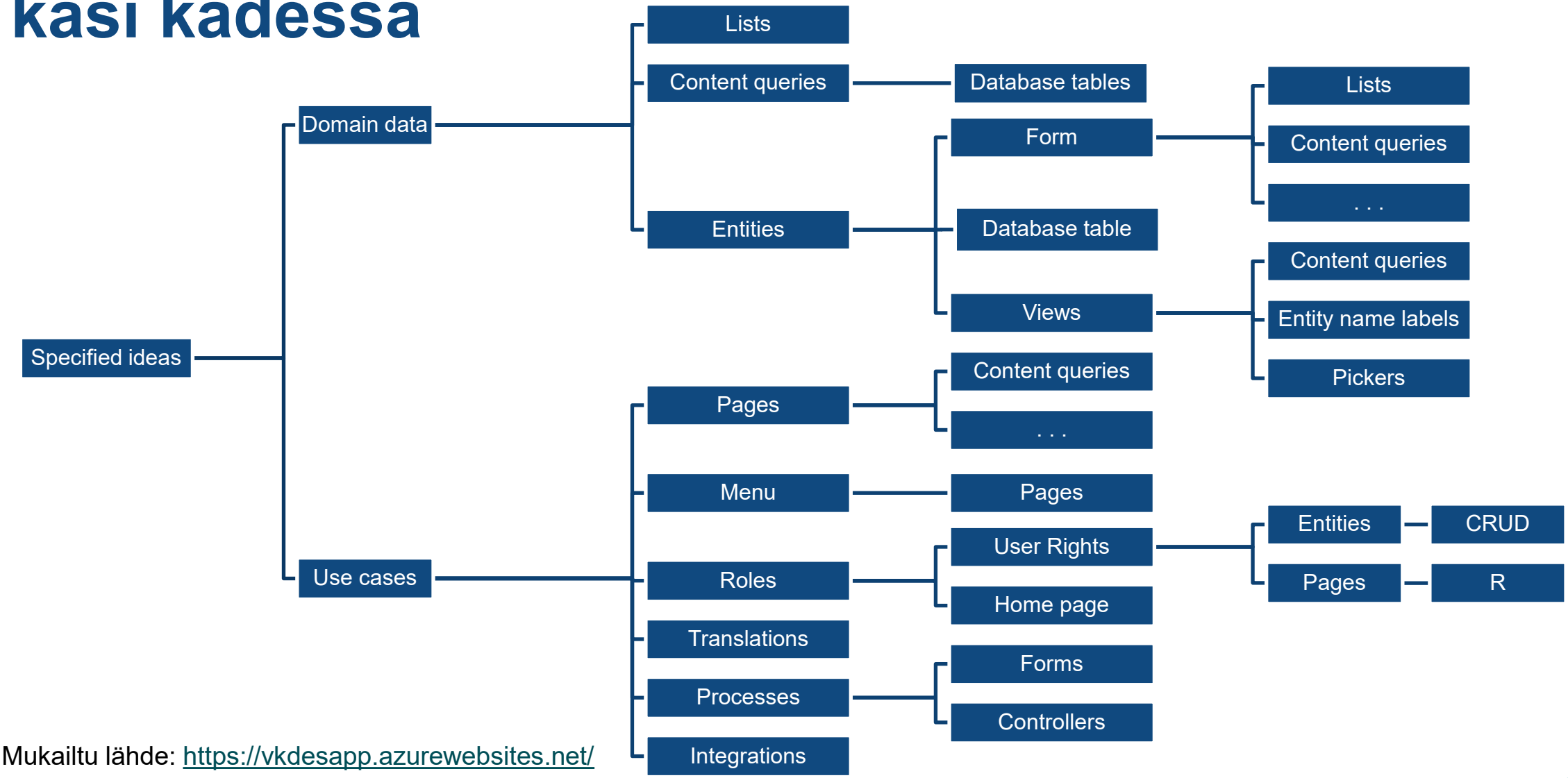

Mukailtu lähde: https://vkdesapp.azurewebsites.net/

Entiteetti on yksilöitävissä oleva kokonaisuus

Entiteettiä käytetään **määrittämään rakenteellisia- ja käyttäytymisominaisuuksia** (esim. lomaketoiminnot lisäävät lomakkeisiin toimintoja) sekä **hallintanäkökohtia** (esim. Capture Data Changes).

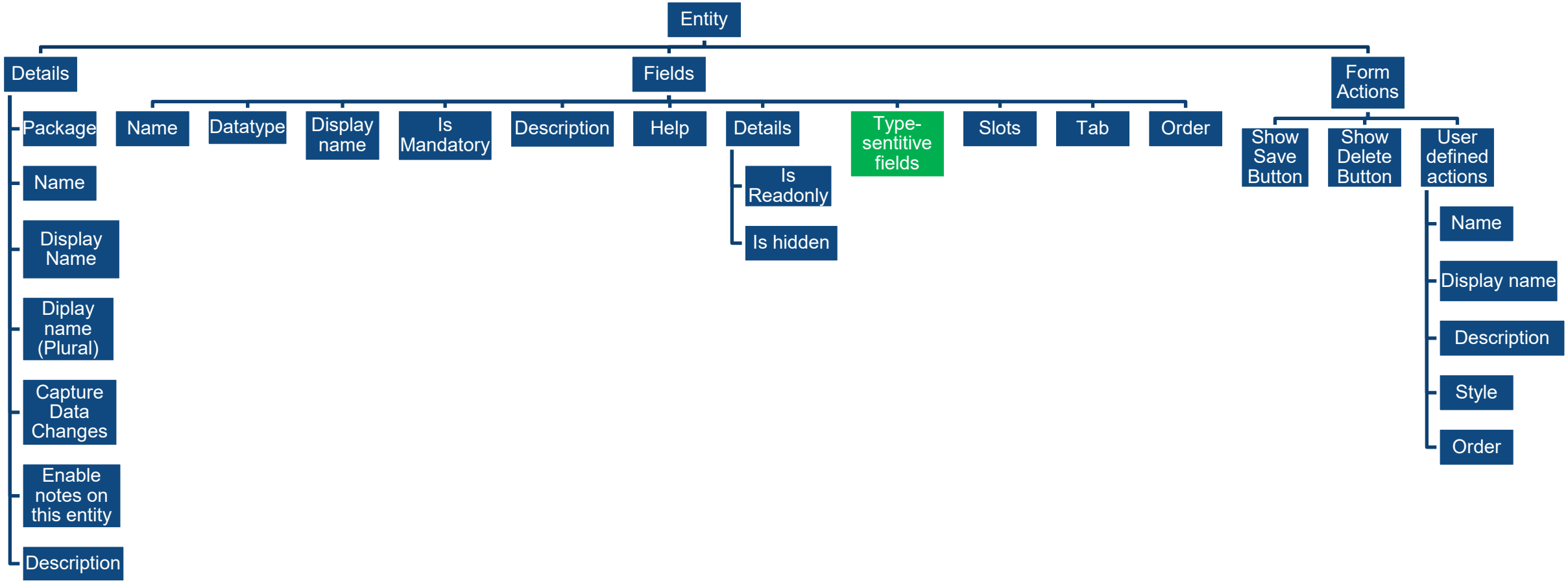

Mukailtu lähde: https://vkdesapp.azurewebsites.net/

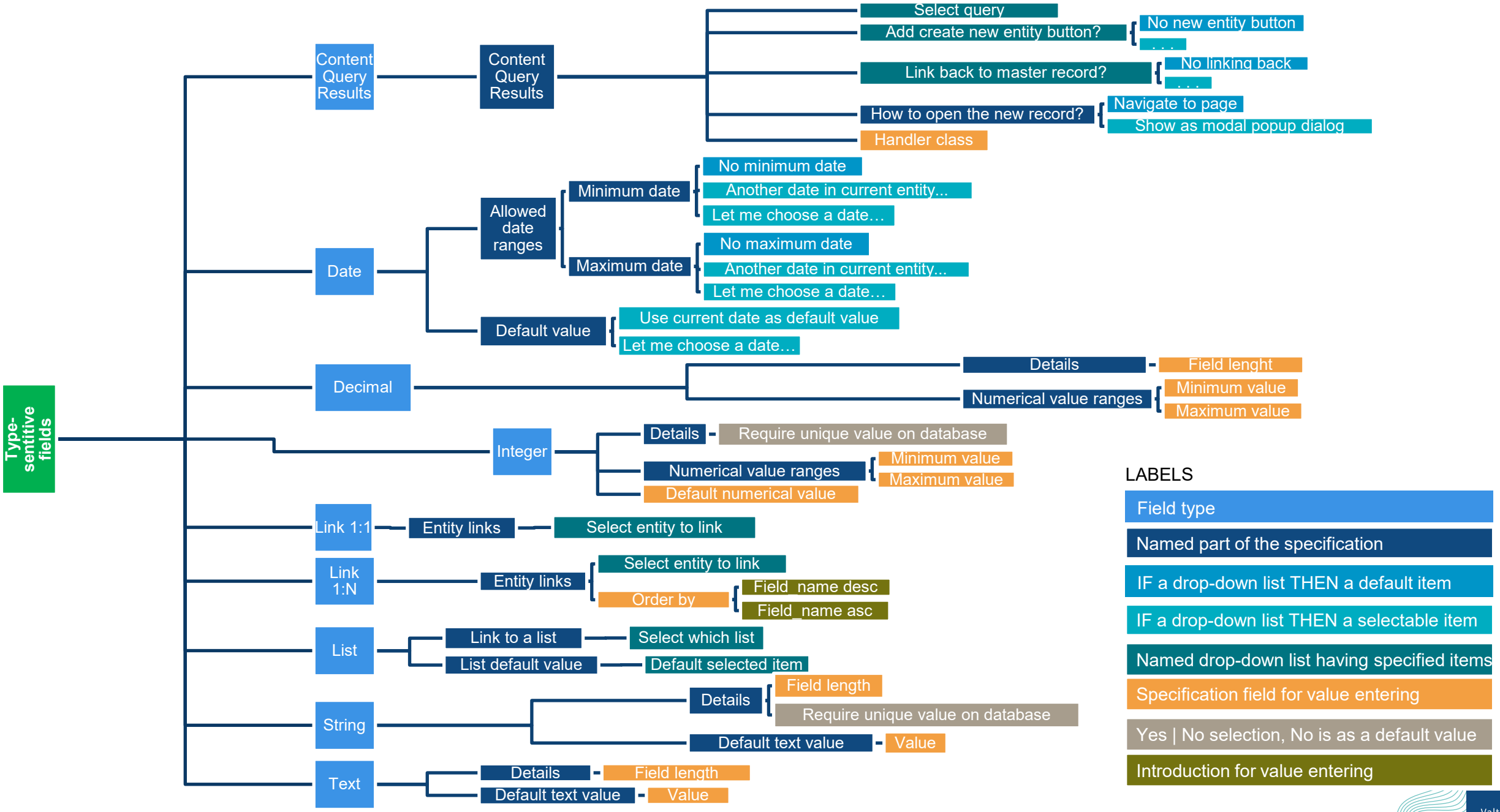
Type-sentitive fields
Content Query Results
Content Query Results
Select query
Add create new entity button?
No new entity button
. . .
Link back to master record?
No linking back
. . .
How to open the new record?
Navigate to page
Show as modal popup dialog
Handler class
Date
Allowed date ranges
Minimum date
No minimum date
Another date in current entity...
Let me choose a date…
Maximum date
No maximum date
Another date in current entity...
Let me choose a date…
Default value
Use current date as default value
Let me choose a date…
Decimal
Details
Field lenght
Numerical value ranges
Minimum value
Maximum value
Integer
Details
Require unique value on database
Numerical value ranges
Minimum value
Maximum value
Default numerical value
Link 1:1
Entity links
Select entity to link
Link 1:N
Entity links
Select entity to link
Order by
Field_name desc
Field_name asc
List
Link to a list
Select which list
List default value
Default selected item
String
Details
Field length
Require unique value on database
Default text value
Value
Text
Details
Field length
Default text value
Value
LABELS
Field type
Named part of the specification
IF a drop-down list THEN a default item
IF a drop-down list THEN a selectable item
Named drop-down list having specified items
Specification field for value entering
Yes | No selection, No is as a default value
Introduction for value entering

Tagliatellesta tuoteomistajan työkaluksi

Entity relations

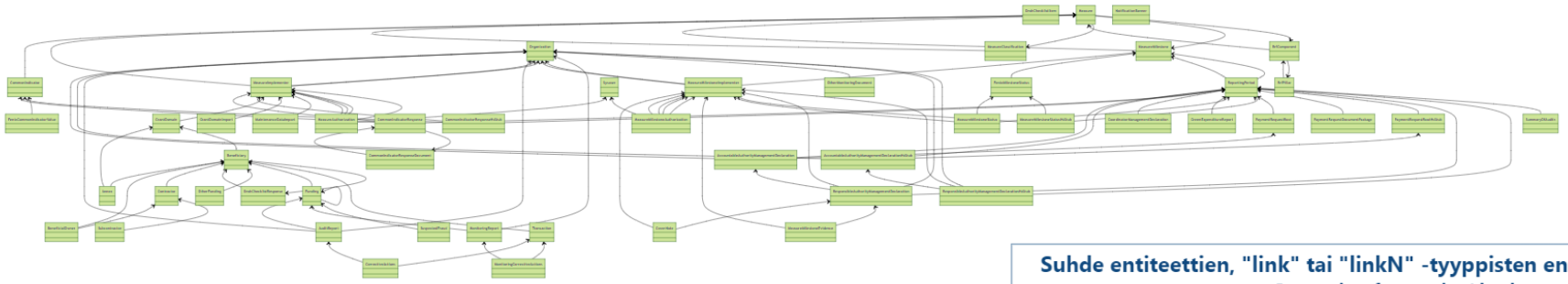

Suhde entiteettien, "link" tai "linkN" -tyyppisten entiteettien kenttien ja välientiteettien välillä
- Connection *from* entity (database table) *to* intermediate entity (grouping of database columns) *to* entity field (database column)

Entiteettien määrä / Number of entities	Välientiteettien määrä / Number of intermediate entities	Entiteettien kenttien määrä / Number of entity fields
47	24	37
Table.Names	Tables.Fields.Refs	Fields.Names

Entiteetti / Entity (from)

Tables.Name
- Valitse kaikki
- AccountableAuthorityManagementDeclaration
- AccountableAuthorityManagementDeclarationH...
- Annex
- AuditReport
- BeneficialOwner
- Beneficiary
- CommonIndicator
- CommonIndicatorResponse
- CommonIndicatorResponseDocument
- CommonIndicatorResponseHsStub
- Contractor
- CoordinatorManagementDeclaration
- CorrectiveActions
- CoverNote
- DnshChecklistResponse
- FenixCommonIndicatorValue

Välientiteetti / Intermediate entity

Tables.Fields.Ref
- Valitse kaikki
- AccountableAuthorityManagementDeclaration
- AccountableAuthorityManagementDeclarationH...
- AuditReport
- Beneficiary
- CommonIndicator
- CommonIndicatorResponse
- Contractor
- FenixMilestoneStatus
- Funding
- GrantDomain
- Measure
- MeasureImplementer
- MeasureMilestone
- MeasureMilestoneImplementer
- MonitoringReport
- Organization

Entiteetin kenttä / Entity field (to)

Tables.Fields.Name
- Valitse kaikki
- AccountableOrganization
- Accountables
- Auditor
- AuditReport
- Beneficiary
- Benerifiary
- ClawbackTransaction
- CommonIndicator
- CommonIndicatorResponse
- Contractor
- DocumentProviders
- FenixMilestoneStatus
- GrantDomain
- GrantedUser
- Implementer
- LinkedMeasureMilestones

*JOS generointi luo IT-resurssit ja niiden hyödyntämiseen tarvittavat rakenneosat JA pilvipalveluratkaisu (cloud service solution) tarjoaa IT-resursseja internetin kautta, NIIN mitä ihmettä ne **IT-resurssit ja rakenneosat** oikein ovat?*

Esimerkki pilvipalveluratkaisun resursseista ja niiden hyödyntämiseen tarvittavista rakennneosista

Resurssit noin 70 erillistä

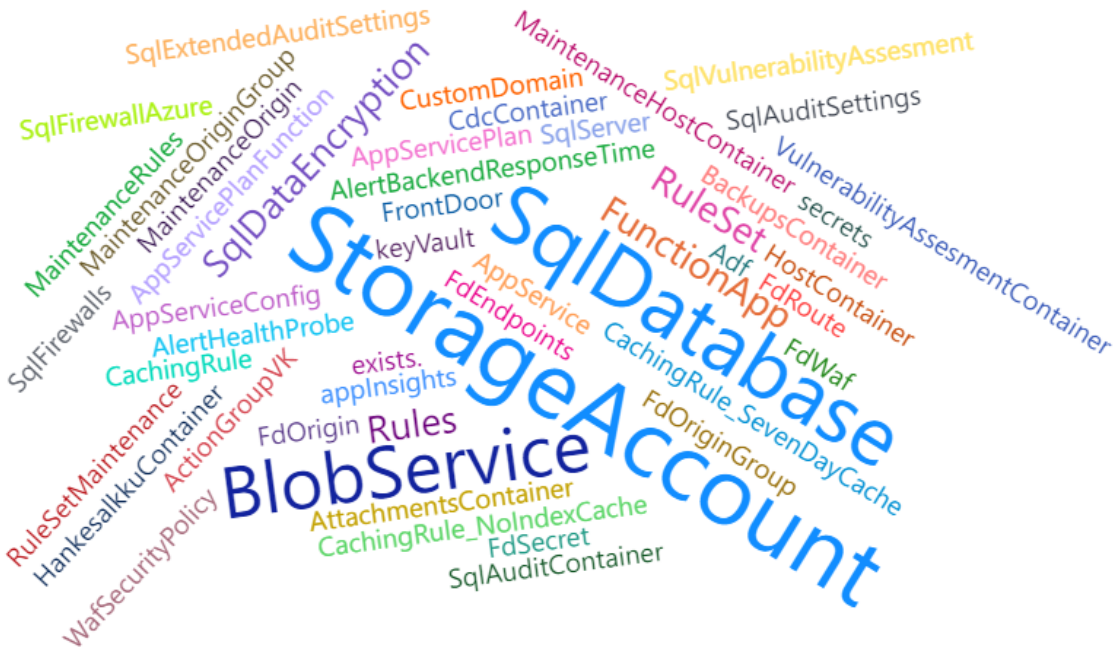

Rakenneosat yli 1000 erillistä

JOS valmiusaste (degree of completion) on arvio siitä, kuinka suuri osa kokonaistyöstä on suoritettu, NIIN mitenkähän ***generoidun pilvipalveluratkaisun valmiusastetta*** *voidaan mitata?*

Mittarina similariteettiaste

Similariteettiaste on mittari, jolla seurataan sitä, **muutetaanko generoituja tiedostoja,** ja jos muutetaan, niin **miksi**.

+

Files after filtering	479
Identical files	328
Customized files	151
Similarity percentage	68.48%

Kuvat generoitu logo-työkalulla https://looka.com/

”Maailma muuttuu, Eskoseni” – nopeammin kuin koskaan aiemmin. Vuosikymmenten ***tietotekninen tutkimus- ja tuotekehitystyö tulee konkretisoitumaan jokaisen arjessa****. Kolme esimerkkiä mahdollistajista.*

Tekoäly-pohjaiset työkalut asiantuntijoiden avustajina

- Luonnollista kieltä voidaan käyttää, kun esimerkiksi **haetaan vastauksia kysymyksiin tai tehdään kaavoja ja koodia**
- Esimerkkinä OpenAI:n copilotit sidosryhmien hallintaohjelistoissa (kuten Dynamics 365), toimistotyökaluohjelmistoista (kuten Excel) ja ohjelmointiympäristöissä (kuten Visual Studio Code)

Kuva: Pixabay

Data mesh -tietokannat palveluratkaisujen kivijalkana

- **Yhteinen data ylläpidetään yhdessä paikassa laadukkaasti ja jaetaan tarvitsijoille** tietotuotteiden (ml. tietojärjestelmät) kehittämiseksi.
- Tiedon jakamista (ei välittämistä) tukevat tietokantaratkaisut (kuten Snowflake) tulevat olemaan sekä raportoinnin että sovelluskehityksen perusta.

Kuva: Unsplash

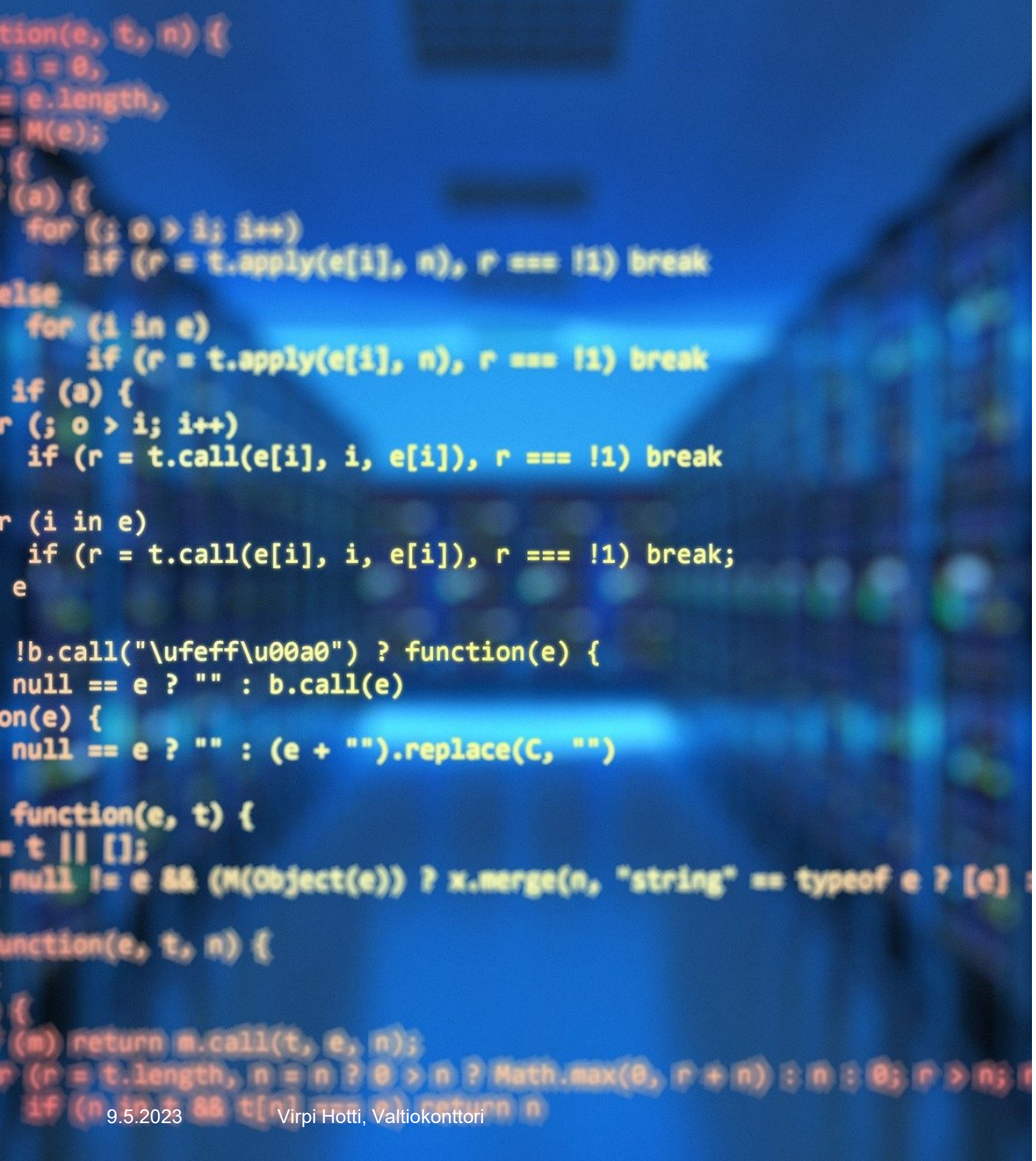

Säännöspohjaiset tietojen manipulointisäännöt

- Säännöspohjaiset tietojen manipulointisääntöjä käytetään tietojen **oikeellisuustarkistuksista automatisoituihin hallintopäätöksiin**
- Säännöspohjaiset säännöt voidaan adaptoida osaksi erilaisia automatisoituja palveluja kuten nykyiset säännöspohjaiset ohjausmekanismit (kuten Unified Compliance Framework common controls) voidaan adaptoida osaksi IT-palveluhallintaa (kuten ServiceNow).

Kuva: Pixabay

Kiitos

Vesa Hagström

Hankejohtaja

vesa.hagstrom@valtiokonttori.fi

Virpi Hotti

Johtava asiantuntija, FT

virpi.hotti@valtiokonttori.fi
https://www.linkedin.com/in/virpihotti/